

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag, 24 Januarij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Trente, is Zijne Keizerlijke Hoogheid de Aartshertog Karel met de Prinses bruid aldaar den 5den dezer aangekomen. De Koning van Napels is er, ten gevolge van tegenwind, eerst in den avond van den 7den aangekomen. In den avond van den 9den is het huwelijk in de huiskapel van het Paleis Zambelli voltrokken, zijnde deze echtverbinding ingezegend door den Vorst bisschop Johann Nepomuk. Den 12den zonde Hunne Majesteiten naar Verona vertrekken, waarwaarts zich mede de Aartshertog Karel en de Prins van Salerno zouden begeven, en alwaar insgelijks verwacht werden H. M. de hertogin van Parma en Z. K. H. de Aartshertog Onderkoning Reinier. Te Verona zullen de Koning en Koningin slechts eenige dagen vertoeven, en alsdan naar Venetië vertrekken, waar Hare Majesteit afscheid zal nemen van haren Vader, die van daar naar Weenen terugkeert, terwijl hunne Majesteiten de reis over land naar Napels zullen aannemen.

— Men heeft het bericht ontvangen, dat de zes ontvlugte studenten te Straasburg zijn aangekomen.

— Uit Odeburg in Hongarije schrijft met het volgende:

Sedert eenige weken werden wij door de rooverbeende van Schubri (andere opgaven noemen hem Subritsch) zeer ontrust, doch na de jongste jagt, welke de troepen op hem gemaakt hebben, schijnt hij uit onzen omtrek verdweenen te zijn. Ondertusschen is in ons en in het Salader-komitaat het standrecht afgekondigd. Volgens nadere berigten, waarop men zich verlaten kan, is Schubri geen jurist en behoort tot een van de andere hoogere klassen der maatschappij. Zijn vader, die zich bij de boeren bevindt, is een rondtrekkende schaapherder, een klasse lieden, die in onzen omtrek den roovers meestal tot verspieters dient. Schubri bezit een groote stoutheid en heeft zich, door langdurig verblijf in de grootere steden des Koninkrijks, een akkere uiterlijke beschaafdheid weten te verwerven, zoo dat hij het wagen durfde zich in het midden onder de aldaar verzamelde gasten te vertoonen, en bij zijn vertrek hen toe te roepen: «Nu hebt gijlieden den roover Schubri gezien.» Hij deed dit in den omtrek van Saryar, alwaar hij, zodra hij bericht bekomen had dat zijne makkers in de nabijheid waren, aan een gezelschap van edellieden zeide: «Mijne heeren gij zijt thans in gesprek geweest met Schubri; op spoedig wederzien!» waarna hij zijns in het midden zijner kameraden terug keerde. Men kan denken, welke eene ontzetting, vooral bij het woord *wederzien*, zich van de aanwezenden meester maakte. Weinige dagen daarna hield Schubri ook bij eenen dier edellieden, woord; door list overviel hij hem op zijn slot en perste hem, met de pistool op de borst, 200 dukaten af.

FRANKRIJK.

PARIS, den 20 Januarij.

Het geheele adres der Kamer van gedeputeerden in antwoord op de openings aanspraak des Konings is aangenomen; 242 leden stemden voor en 157 tegen hetzelfde. De deputatie, welke hetzelfde aan Z. M. zal aanbieden, is bij loting benoemd geworden.

— Reeds gisteren liep het gerucht, dat het ministerie met den telegraaf de tijding had ontvangen van de vrijpraak der beschuldigten te Straasburg. Dit echter vond geen geloof, en zoo zulks aan de gedeputeerden met zekerheid ware bekend geweest, had hetzelfde ongetwijfeld invloed gehad op de beraadslagingen over het in vrijheid stellen van Lodewijk Napoleon. Intusschen heeft zich heden dat bericht bevestigd.

Reeds bij het aanbreken van den dag van den 18, was het paleis van Justitie te Straasburg met toeschouwers opgevuld. Des morgens ten 9 ure ving de zitting aan, waarin de voorzitter eerst de debatten sloot, daarna een verslag van het verhandelde gaf, en vervolgens aan de jury de vragen voorstelde, welke zij moest beantwoorden. Terwijl de jury zich naar hare Kamer begaf, verhief zich van onderscheidene hoeken der zaal het geroep, zoo in het Fransch als in het Hoogduitsch: *Spreekt vrij, spreekt vrij!* Na eene beraadslaging van twintig minuten keerde de jury weder, waarna haar voorzitter de volgende woorden uitsprak: «Op mijne eer en op mijn geweten, het antwoord der jury is op al de vragen: *NEM, de beklaagden zijn niet schuldig.* Nu ging van alle kanten een levendig gejuich en *Bravo! Bravo!* op, en de zeven beschuldigten werden op vrije voeten gesteld. De kolonel Vaudrey viel zijnen verdediger om

den hals; de kommandant Parquin drukte met het levendigste gevoel de hand van zijnen broeder. Bij het verlaten van het paleis werden de jury en de beschuldigten andermaal door de menigte met gejuich begroet.

Het bericht van de vrijpraak heeft in deze hoofdstad eenen diepen indruk gemaakt; het gouvernement schijnt er ontvreden over te zijn. Dezelve maakte heden het onderwerp van de bijzondere gesprekken bij de gedeputeerden uit, en heeft, nadat de vergadering geopend was, eerst aan den heer Leyraud, daarna aan den heer Mauguin aanleiding gegeven, om aan het ministerie eenige vragen te doen. De eerste vroeg, of het ministerie geen kennis der zamenzwering had gehad, alvorens zij uitbrak. De minister Bernard antwoordde daarop, dat hetzelfde daarvan was verwittigd geweest en ook de noodige bevelen had gegeven, terwijl de president van den raad te verstaan gaf, dat die bevelen niet door allen naar behooren waren nageleefd. Dit deed den heer Mauguin vragen, waartoe dan de politie en de minister van binnenlandsche zaken dienden, wanneer men de zamenzweringen niet kon verhinderen? Hier sproten nog eenige redeneringen uit voort over het gebrekkige der zamenstelling van de krijgsraden, welke echter tot niets hebben geleid, en telkens gestoord werden door het geroep van: *Stemmen! Stemmen!* waarbij de kamer haar verlangen te kennen gaf om, na eene zoo langdurige beraadslaging, eindelijk tot een besluit omtrent het adres te komen. Men ging dan ook daartoe over, en het adres werd met 242 tegen 157, dus met eene meerderheid van 95 stemmen, aangenomen. Hierna benoemde de voorzitter de groote deputatie, welke zal zijn met het overbrengen van het adres aan den Koning, waarop de kamer, na nog eenige woordenwisselingen van ondergeschikt belang, uitging. Men denkt, dat de kamer eenige dagen zalitrusten van de nu afgedane, levendige beraadslagingen. De beslissende zitting heeft, hebben al de getuichten omtrent dezelfde afzetting hooren ophouden, en men kan hetzelfde beschouwen als het afgewisseld dan voor den aanvang der zitting.

Men is zeer benieuwd te vernemen, hoe de regering zich zal gedragen omtrent den vrijgesproken kolonel Vaudrey en den kommandant Parquin. Nu zij onschuldig verklaard zijn, vóór namelijk op grond der afwezigheid van den hoofdaanlegger, zal het bestuur dezelve kwalijk, uit hoofde van dien aard, kunnen afzetten. Men denkt, dat zij op non-activiteit zullen gesteld worden.

— Heden heeft men weder nieuwe huiszoekingen gedaan, doch geen der vermeende medepligtigen van Meininger gevonden.

— De bekende markies de Lamoth is in 81jarigen onderdood overleden.

— De Prins van Eckmühl, zoon van den maarschalk Davoust, zal den aanstaanden togt naar Constantine, als vrijwilliger, bijwonen.

— De 13 moet Don Carlos zijne in de nabijheid van Bilbao gelegerde troepen in oogenschouw hebben genomen.

— Een engelsch schip is onlangs met eene lading van 90 metalen klokken en andere voorwerpen uit de kerken en kloosters van Spanja in de haven van Marseille aangekomen; alzoo verdwijnen de liefdadige giften, en hetgeen de Mauten gespaard hebben, zal nu welligt door den hamer der zwarten vernietigd worden.

Het Spaansche gouvernement heeft zelfs eenen staat der geplunderde goederen uit de kerken opgemaakt; daaruit blijkt dat de gesupprimeerde mannen- en vrouwenkloosters, ingevolge het besluit van den 8 Maart 1836, ten getalte zijn van 1927 en dat in dezelve zich bevonden 3510 monniken, 203 Jesuiten, 20,149 regulieren, te zamen 23,862 religieusen die uit hunne verblijfplaatsen verjaagd zijn; de missieenen, welke deze kloosterlingen jaarlijks gepooten, beliepen 32,925,500 realen. Hieronder zijn de vroegere vervolgingen niet begrepen.

— De *Gazette* maakte gisteren de opmerking, dat een glorieuse omwenteling van 1830 een algemeene vrede was, waarbij het bulderen van het Fransch kanon voor Antwerpen en het knallen van het Engelsche geschut voor Bilbao slechts inschenspielen waren, niet in het minst naar vijandelijkheden zweemende, het daar en tegen des te sterker de tijd der processen was, daar alles zich tegenwoordig, zoo in Frankrijk als elders in processen oploste; bij voorbeeld: Proces van de *Gazette Française*. Proces van den *Prince*. Proces van den *Urbain*

Proces van het *parceque* en het *quoique* (van het omdat en het *ofschoon*). Proces van de straat Sebastian. Proces van Straasburg. Proces van Meunier. Proces der doctrinairen tegen de derde partij. Proces der ministers tegen elkander. Proces van de omwenteling. Proces van de administratie van het land tegen de ministeriele centralisatie. Proces van Karel V tegen Christina. Proces van Don Miguel tegen donna Maria. Proces van Barcelona tegen Madrid. Proces van de Zwitsersche kantons tegen de politie van Frankrijk. Proces voor Bilbao. Proces van Ierland tegen Engeland. Proces van de Engelsche hervorming tegen de Londensche aristocratie. Proces van de nationale vrijheid van alle volken tegen het, van Engeland nagevolgd, constitueerend monopolie. En eindelijk, zoodat de *Gazette* meer bewimpeld te kennen geeft, een groot proces in en over Frankrijk waarvan de ontwikkeling zich allengs voorbereidt.

SPANJE.

Volgens berigten uit Bayonne tot den 17den Februarij, bleef Epartero toen steeds werkeloos te Bilbao, en nam men ook bij de overige troepen der Koningin niet de minste beweging waar. Het reeds vroeger vermelde gerucht, dat Gomez, wegens het verlaten van Asturie, voor eenen krijgstraad zou worden geroepen, komt thans ook in de brieven uit Bayonne voor; doch van de zijde der Carlisten beweert men, dat Don Carlos dien moedigen bevelhebber tot graaf van Almaden en luitenant-generaal zijner krijgsmagt heeft verheven.

De brieven uit Madrid tot den 12den behelzen de oude klagen over gebrek aan geld en over de moeilijkheden, waarin het ministerie zich daardoor bevindt. Uit Galicie is eene klacht bij de Cortes ingekomen, houdende, dat de daar aanwezige troepen sedert eene maand geenerlei uitdeeling van levensmiddelen hadden ontvangen, en dus de dorpwoners vreeselijk uitzogen: De generaal Narvaez heeft den 6den Januarij zijn bevelhebberschap nedergelegd, omdat zijn tegenstander Alaix zich, in weerswil van diens blijkbare ongehoorzaamheid aan het hoofdbestuur, bleef handhaven. Den 12den liep te Madrid het gerucht, dat in het Noorden tusschen soldaten van het leger der Koningin en manschappen van het Portugesche hulpkorps een bloedig gevecht had plaats gehad.

De Cortes hebben den 11den het voorstel van Caballero, om reeds bij voorraad te bepalen, dat Don Carlos, indien hij in handen der Christinos vallen mogt, dadelijk zou worden doodgeschoten, verworpen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21 Januarij.

Uit Berlijn wordt het volgende gemeld:

Man spreekt hier veel over oneenigheden die tusschen Pruisen en den H. Stoel zouden ontstaan zijn, men heeft echter redenen te mogen hopen, volgens de wijze waarop de belangen van Pruisen te Rome behandeld worden, dat die geschillen spoedig uit den weg zullen geruimd zijn.

Het *Journal litteraire et historique van Luik* laat hierop volgen:

Het is niet te verwonderen dat er geschillen tusschen den H. Vader en het pruisisch gouvernement gerezen zijn; dit gouvernement geeft redenen van klagen genoeg door de zoo kunstmatige onderdrukking der Katholijken, en de aanslagen die men aan de kerk toebrengt. Wij hebben reeds een aantal dier betreurenswaardige daden aangehaald, en gelegenheid gehad om over den heer Bosen, ambassadeur te Rome, die zich zeer met de zaak der gemengde huwelijken heeft ingelaten, te spreken. Die man gaat voor zeer behendig door en verdedigt zeer wel de belangen der protestanten, want men verwacht dat hij, door middel van zijn prerogatief als ambassadeur, de voortbrengsels van het bijbelgenootschap te Rome heeft ingevoerd of doen invoeren. Hij heeft ook aan de lithurgie van den Koning van Pruisen medegewerkt. Het geduld van den H. Vader heeft zijne palen, en de Katholyke bevolkingen der oude bisdommen van den Rijn zouden hem zeer erkentelijk zijn, indien het hem gelukte om het juk, hetwelk op hunne kerken drukt, te verligten of wel hun, door nieuwe aanslagen op hunne heiligste regten te beveiligen.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den 23 Januarij.

Zijne Exc. de fungerende Minister van Finantien is den 18dsten gearriveerd en heeft zijn intrek genomen in het logement het Groot Keizershof. Eergisteren heeft Zijne Exc. den raad van Ministers bijgewoond.

De Staatsraad in buitengewone dienst, E. Canneman, is benoemd tot lid van de directie der weduwen- en weezen-kas voor de officieren van de landmagt.

Dezer dagen zijn bij koninklijk besluit eenige bepalingen vastgesteld, ter voorzetting in de ongelegenheden, welke ontstaan zijn door de wijzigingen, welke door de kadastrale delimitatie in de grensscheidingen der gemeente hier en daar zijn gebragt. Daarbij is met betrekking tot de uitoefening der staatkundige regten bepaald geworden, dat de bewoners van het grondgebied hetwelk van de eene gemeente tot eene andere overgaat, van de lijst der ingezetenen en het register der bevolking der gemeente, van welke zij worden afgescheiden, zullen worden geschrapt en in de plaats daarvan op die lijst en registers der gemeente, waaraan zij worden toegevoegd, zullen worden ingeschreven, en dien ten

gevolge in de laatstgemelde gemeenten al de regten van ingezetenen zullen kunnen uitoefenen, zonder dat hun daarin zal in den weg staan, dat zij den bij de reglementen gevorderden tijd niet in de laatstgemelden gemeente hebben gewoond, indien zij zulks in de gemeente tot welke zij vroeger behoorden, hebben gedaan. Met betrekking tot de nationale militie en schutterijen is daarbij voorgeschreven, dat de bewoners van het over te gane grondgebied aan de inschrijving en loting voor de nationale militie van het eerstvolgende jaar zullen moeten deel nemen in die gemeente, tot welke zij, volgens de kadastrale delimitatie, behooren: doch dat de reeds ingeschrevenen van vroegere delimitaties zullen blijven behooren tot de gemeente, waarbij zij primitief zijn ingeschreven, en bij het ophouden hunner reden van vrijstelling, of oproeping van hoogere nummers van vorige klassen, ook in mindering van het contingent der gemeente zullen worden ingelijfd, waartegen dan ook de aanvulling der eventueel ontbrekende aan vroegere contingenten, al behoorden de aan te vullens van het afgestane territorium, door de gemeenten, voor welke zij primitief zijn in dienst gesteld, zal moeten plaats hebben, en dat voorts de bepalingen der wet van den 11 April 1827 (*Staatsblad*, No 17), ten aanzien der schutters of schutterpligtingen, welke verhuizen, van toepassing zullen zijn op de bewoners van het over te gane grondgebied, welke schutterpligtig zijn, onder bepaling nogtans, dat dezelve niet zullen verplicht zijn de daartoe bedoelde aangiften te doen, als welke door het bestuur der gemeente, tot welke zij vroeger behoord hebben, aan dat, waartoe zij overgaan, behooren te worden gedaan. Nog is bij koninklijk besluit, met betrekking tot het kerkelijke, vastgesteld: 1°. dat, in geen geval, aan de kadastrale delimitatie eenig gevolg zal gegeven worden tot verandering van de grenzen der kerkelijke gemeenten, dan op bijzonder daartoe te doene voordragten; 2°. dat de respectieve Gouverneurs deze bijzondere gevallen zullen brengen ter overweging bij de provinciale collegien van toezigt op de kerkelijke administratie, en 3°. dat de provinciale collegien vervolgens aan den minister van staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde Kerk enz. de voorstellen zullen doen, welke zij noodig oordeelen, ten einde daarop 's Konings beslissing te erlangen. Voorts is bij meergemeld besluit bepaald, dat de kadastrale delimitatie geen invloed zal uitoefenen op de bestaande verordeningen, ten aanzien van zijl-, dijk-, polder-, kerspel en moeulasten; en dus dienvolgens de landen, welke, ten gevolge van den onderwerpelijken maatregel tot eene andere gemeente overgaan, met betrekking tot de gemelde objecten en de betaling van zijl- en binnenschotten, zullen blijven behooren tot de directie van den waterstaat, het zijvest, de schepperij, het dijkregt of kerspel, waaronder zij thans ressorteren; alsmede dat door de kadastrale delimitatie geene veranderinge wordt gemaakt in de lasten of bezwaren, op de bedoelde landen liggende, noch in de wijze van invordering of perceptie der lasten of bezwaren, welke landen even als voorheen, verbonden zullen blijven voor de bijzondere dorps- of kerspelschulden (met uitzondering van de directie- en gemeente-lasten) daarop gevestigd; dat de bewoners van het grondgebied, hetwelk van de eene gemeente tot eene andere overgaat, met betrekking tot de akten van den burgerlijken stand, dadelijk bij de invoering der delimitatie in de gemeente, tot welke zij overgaan, al dezelfde regten en verplichtingen zullen hebben, welke zij hadden in de gemeente van welke zij afgescheiden zijn; dat mitsdien de geboorten en sterfgevallen, welke bij de invoering nog niet waren aangegeven, in de nieuwe gemeente zullen moeten worden ingeschreven; dat aldaar ook zullen moeten worden voltrokken de huwelijken der op het overgaande grondgebied wonende personen, ofschoon zij in de nieuwe gemeente nog geene zes maanden zijn woonachtig geweest zijn, mits dien tijd op het overgaande grondgebied doorgebracht hebbende; dat in hetzelfde geval van de huwelijken geene afkondiging zal behoeven te geschieden in de gemeenten van welke zij afgescheiden zijn, en dat, wanneer, op het oogenblik der invoering, de afkondigingen van zoodanig huwelijk reeds mogten hebben gehad in de oude gemeente, het huwelijk in de nieuwe gemeenten zal kunnen worden voltrokken, enkel op vertoon van het bewijs der gedane afkondigingen en zonder dat er nieuwe afkondigingen in de gemeenten, tot welke de aanstaanden echtgenooten overgaan, zullen behooren te geschieden, dat met de invoering der nieuwe delimitatie, het van eene gemeente tot eene andere overgaande grondgebied, mitsgaders de daarop wonende ingezetenen, wat aangaat de jurisdictie der rechtbanken en hetgeen daartoe betrekking heeft, zullen volgens het rechtsgebied der gemeente, waartoe overgaan, en dat, mitsdien op het overgaande grondgebied alleen zullen mogen instrumenteren de vrederegters, griffiers en andere dergelijke ambtenaren, mitsgaders de notarissen en deurwaarders, welke de bevoegdheid hebben om te instrumenteren in de gemeente, aan welke het overgaande grondgebied wordt toegevoegd, zullende echter de rechtszaken betreffende personen of onroerende goederen, welke ten gevolge der delimitatie, tot een ander kanton mogten overgaan, worden afgedaan, bij het vrederegter, alwaar zij afhankelijk zijn, zonder dat de nieuwe verdeling der gemeenten daarbij in aanmerking wordt genomen.

Men verneemt, dat zich in Amsterdam eene onderneming vormt, ten doel hebbende het vestigen eener handelsbank, waarop de Koninklijke sanctie zou worden verzocht. Door die

irigting zou niet alleen de voormalige Amsterdamsche wis-
selbank worden hersteld, maar ook, in eene andere afdeeling,
op over te nemen handelsartikelen, met uitsluiting van publieke
fondsen, een boekcrediet verstrekt worden, met zoodanige be-
palingen, als toereikende zouden zijn, om de innerlijke gehalte
van dit crediet te verzekeren, en daardoor aan den handel een
circulatiemiddel te bezorgen, hetwelk, onafhankelijk van het
voorhanden zijnde numerair, door de waarde der goederen zelve
gesticht wordt.

— In de *Catholijke Nederlandsche Stemmen*, van den 21
Januarij jl, leest men het volgende:

HET ROTTERDAMSCH E ZONDAGSBLAD.

Wij hebben in No. 50 des vorigen jaargangs van ons blad,
ter gelegenheid van de waarschuwing tegen zeker uit het
Hoogduitsch vertaald gebedenboek, betrekkelijk het *Zondags-*
blad bij denzelfden uitgever uitkomende; het volgende gezegd:

« Betrekkelijk het *Zondagsblad*, hetwelk volgens de *Pros-*
pectus, door eenige R. C. geestelijken geschreven wordt, mee-
nen wij te mogen vragen: Waarom noemen die geestelijken
zich niet? Schrijven zij hun blad met voorkennis en goedvinden
van de geestelijke Overheid? Het is, vooral in onze dagen, niet
genoeg te zeggen, dat een blad, tot onderwijs van catholijken
bestemd, door eenige R. C. geestelijken geschreven wordt. Men
weet dat de heeren van de schismatische Utrechtsche Kerk zich
ook den naam van R. C. geestelijken aanmatigen; men weet dat
de schrijver der schandelijke libellen, die van tijd tot tijd bij
van Kesteren te Amsterdam het licht zien, zich R. C. Priester
noemt. Het is derhalve noodzakelijk dat zoowel het catholijk
publiek, als de geestelijke Overheid weet, wie de R. C. gees-
telijken zijn, die zich belast hebben met de taak, om een on-
derwijzend *Zondagsblad* te schrijven. »

Hierin was toch wel niets beleedigends voor die *Heeren*, als
hunne oogmerken zuiver waren en zij zich hadden durven noe-
men. Thans kunnen wij meer zeggen en duidelijk spreken. Het
is meer dan waarschijnlijk, dat zij tot de partij dier *schandaal-*
makers behooren, die, tot hertoe de drukpers van van Kea-
teren hadden gebezigd; maar die bespeurende, dat hun boos-
aardig geschrift bij eenen protestantschen uitgever het licht
ziende, geen ander gevolg had, dan dat zij met ophef en lof,
in sommige tegen het Catholicismus vijandige tijdschriften ver-
meld werden; en daar door den afkeer der Catholijken van dat
schismatisch en ondoelend geschrift nog vermeerderden, het oog
op den heer van Belle hebben laten vallen, als iemand die ge-
schikt was, om, uit hoofde zijner betrekkingen enz. hunne
verlichtings-plannen te bevorderen. En dat zij dien anderzins
braven man, door hun deftig voorkomen verschalkt en door het
lokaas van fraaije beloften, in hunne strikken gevangen en het
net over het hoofd hebben gebaald! thans is het zeker
dat zij niet met kennis en goedvinden der geestelijke over-
heid schrijven; dat de geestelijke Overheid hen niet kent; dat
zij zich niet durven noemen, en dat de geestelijke Overheid
hun geschrift afkeurt en er over verontwaardigd is.

En geen wonder; want niet lang konden zij onder den sluijer
der vroomheid, de hatelijke trekken van hun *Judas-karakter*
verbergen. Al ras heeft men het grijnzen der geveindsheid, ach-
ter het listig gekozen mom bespeurd! men is aldra overtuigd
geworden, dat hun geschrift geen ander blijkbaar doel heeft,
dan het misleiden van eenvoudige catholijken; het storen van
den gelukkigen vrede der catholijke Kerk in Nederland; het
uitstrooijen van het tywedragtzaad onder onze eerbiedwaardige
en eensgezinde geestelijkheid; het aanleiding geven tot nieuwe
botsingen, tusschen het geestelijke en burgerlijk gezag, over
wier heilrijke overeenstemming en goede verstandhouding alle
ware catholijken in Nederland, zich zoo hartelijk verheugen. —
Ziedaar wat die lichtschuwende verlichters bedoelen, omdat zij
het noodig keuren, tot het uitvoeren hunner neologische ver-
lichtings-plannen! zij zijn het op welke men de geestige dicht-
regels, onlangs door een Duitsch blad medegeedeeld, kan toepassen:

APEN VERLICHTING.

Een aap stak eens een woud in brand,

En juichte bij de vlam:

Al de apen dansten hand aan hand,

Zoodra hun ras 't vernam.

« De naam van HANS moet zijn vermeld,

In proza en gedicht, »

Zegt hij, die de oudste jaren telt:

« Hij heeft het land VERLICHT! »

V. T.

Het eenig wezenlijk onderscheid is, dat die toejuichers der
verlichting; die het *Zondagsblad* schrijven, den naam van
hunnen *Hans* niet durven vermelden.

Het kan dus ook wel niemand bevreemden, dat zulke men-
schen het haras tegen onze *Catholijke Stemmen* hebben aan-
getrokken. Wij stellen daar eenen eer in, maar keuren het voor
als noch de moeite niet waardig, om op hun geschrift tegen
ons te antwoorden. Intusschen is borgen geen kwijtschelden;
doch de tijd tot eene verdere ontwikkeling is nog niet geko-
men. Ons tegenwoordig doel was enkel, lo. om de schrijver van
het *Zondagsblad* te doen zien, dat wij hen en hunne vrienden
beter kennen dan zij zich welligt verbeeld hadden, 2o. om het
publiek te overtuigen, dat wij ons over de magtelooze woelun-
gen van menschen die zich niet noemen durven weinig bekom-

meren en hen des noods niet sparen zullen; en 3o. om den heer
van Belle tot nadenken te brengen, over den gevaarlijken stand
waarin hij zich zelve geplaatst heeft, toen hij zich verlaagde
om het werktuig van zulke brandstichtende verlichters te wor-
den; tot zijne nadere inlichting, verwijzen wij hem en alle
boekverkoopers tot de vierde zitting der heilige algemeene kerk-
vergadering van Trenté alwaar de Vader van het concilie uit-
drukkelijk bepalen: dat het ook niemand geoorloofd zij te
drukken of te laten drukken eenige boeken roerende van hei-
lige zaken zonder den naam van den schrijver; nog ook,
dezelve voortaan te verkoopen, of onder zich te houden;
ten zij dezelve alvorens, zijn onderzocht en goedgekeurd
door den ordinaris op straffe van den ban (1). Het *Zondags-*
blad hetwelk zich vermeent, *Godsdienstig Onderwijs* gegeven,
en dienvolgens van heilige zaken spreekt, doch welks schrijvers
niet genoemd worden, mag dus noch gedrukt, noch verkocht,
noch gelezen worden, op straffe van den Ban.

Boeken, die over *heilige zaken* handelen, en dus vooral
gebedenboeken, mogen, noch verkocht, noch onder zich ge-
houden worden, tenzij dezelve alvorens onderzocht en goedge-
keurd zijn, doch den ordinaris; dat is, door den bisschop of
kerkvoogd, onder wiens jurisdictie de schrijver of uitgever be-
hoort. De H. kerkvergadering zegt verder:

« En het is dat zij (de schrijvers) religieusen zijn, zoo zullen
zij gehouden zijn, boven zoodanige onderzoeking en goedkeuring
ook de vergunning te verkrijgen van hunne oversten, nadat de
boeken door hen zijn nagezien, volgens hunne ordonnance. Maar
die dezelve in geschrifte gemeen maken of uitgeven, ten zij
dat ze te voren onderzocht en goedgekeurd zijn, zullen aan
dezelfde straffen onderworpen zijn, als de Boekdrukkers. En die
dezelve lezen of hebben zullen, TEN ZIJ DAT ZE DE SCHRIJVERS
NORMEN, zullen voor de Auteurs worden gehouden. »

Zie daar de stellige wet eener algemeene kerkvergadering,
die voor alle Catholijken heilig behoort te zijn.

En desniettegenstaande, zeggen de opgeblazene schrijvers van
het *Zondagsblad*, als maakten zij een *beslissend kerkelijk gezag*
uit, bladz. 24, dat de geestelijke overheid zeer goed weet,
dat er daaromtrent hier geene wet bestaat. En vervolgens
zeggen zij op hoogen toon: « Daar er geene wet bestaat, vol-
gens welke, die vertaling (van Brunners Gebedenboek) niet
zonder goedkeuring zou mogen gedrukt worden; daar de
geestelijke overheid het werk noch veroordeeld, noch wettig
afgekeurd heeft; dat de goed- of afkeuring der *Cath. Ned.*
Stemmen van geen het minste gezag is; zoo kunnen de Roomsche-
CATHOLIKEN HET GEZEGDE BOEK MET ALLE GERUSTHEID BLIJVEN GE-
BRUIKEN. »

De deftige schrijvers van het *Zondagsblad*, die de rol van
onderwijzers en verlichters onzer Nederlandsche Catholijken wil-
len spelen, zijn dus niet voor die taak berekend; zij zijn, of
onkundig van die kerkelijke wet, of zij vernachten dezelve;
in het eerste geval hadden zij zelve noodig onderwezen te wor-
den; en in het laatste geval verdienen zij elks afkeer en ver-
achting!

Welligt is het bedriegen hen zoo gewoon, dat zij, om die
reden, de goede trouw van anderen verdenken. Zij hadden an-
ders niet de geringste aanleiding, om ons het blad als *leugen-*
achtig te doen voorkomen; of liever om den achtlingwaardigen
Pastoor, die het artikel, in n°. 51 van ons Blad opgenomen,
opgesteld en ons ter plaatsing gezonden heeft; die tot de secu-
liere geestelijkheid behoort en bij al onze Nederlandsche kerk-
voogden loffelijk bekend is, als eenen leugenaar voor te stellen.
Doch, voor ditmaal, genoeg, over het geschrift van menschen
die gelijk zijn aan de pestilentie, die in de donkerheid wand-
delt! En hoewel wij gaarne erkennen, dat *Catholijke Nederland-*
sche Stemmen niet het minste gezag hebben, smaken wij ech-
ter het genoegen van den bijval, dien dezelve van den aanvang
af, hebben genoten, in alle gedeelten van ons rijk nog daag-
lijks te zien vermeerderen. En die deftige heeren! die ons als
vreemden, *dienstboden*, *dieven* en *huurlingen* beschouwen,
zullen niet klappen hoe veel exemplaren van hun huichelend
blad zij, na het bekend worden onzer waarschuwing, hebben
terug ontvangen!!!

PAROCHIE IN NEDERLAND,

Thans nog bezet door Religieusen van voormalige abdijen.

Door die van St. Bernard aan de Schelde, vier, te weten:
Gastel, Hoeven, Oudenbosch en Wouw (allen in het Vicariaat
van Breda).

Door die van Berne, acht, met Name: Berlicum, Bokhoven,
Engelen, Hedikhuisen, Heeswijk, Lithoijen, Oud-Heusden en
Vlijmen (allen in het Vicariaat van 's Hertogenbosch).

Door die van Postel, vier, als: Helmond, Lierop, Oerle en
Reuzel (allen in het Vicariaat van 's Hertogenbosch).

Door die van Tongerlo, drie, namelijk Moergestel en Oostel-
beers (beiden in het vicariaat van 's Hertogenbosch), benevens
Rozendaal (in het Vicariaat van Breda).

(1) Nullique liceat imprimere, vel imprimi facere quosvis libros de
rebus sacris, sine nomine auctoris, neque illos in futurum vendere,
aut etiam apud se retinere, nisi primum examinati probatique fuerint
ab ordinario, sub poena anathematis, etc.

B. den 20 Januarij 1837.

Er is reeds zooveel geschreven over de benoeming van den burgemeester te Bergen op Zoom en het ongrondwettige daarbij aangetoond, dat ik het onnoodig acht daar nog iets bij te voegen; ieder onpartijdige kan daarover oordeelen en ik zal ook alle beschouwing over het godsdienstige verder vermijden; doch ik heb er te veel belang bij dat de eer van den afgetreden burgemeester niet worde belaagt. Volgens berichten uit Holland geeft men aldaar voor, dat de heer Cuypers niet als burgemeester is gecontinueerd, omdat de stedelijke administratie in de war was en zeer verachtend zoude wezen, en dat hij dezelve zich ook niet aantrok.

Wat het eerste voorgeven aangaat, vermeen ik stellig het tegendeel te kunnen verzekeren; de stads-rekening van Bergen op Zoom over het jaar 1834, is in den loop van het jaar 1835 opgenomen en aan het kollegie van heeren Gedeputeerde Staten opgezonden en bij dat kollegie goedgekeurd.

De rekening over 1835 is ook reeds opgezonden en behalve de buitengewone uitgaven ten gevolge van de voortdurende omstandigheden, heeft nog jaarlijks eene aflossing van de gevestigde schuld, plaats.

De begroting voor het jaar 1837 is ook tijdig opgemaakt en reeds door de provinciale autoriteit goedgekeurd en ik twijfel zeer of men in de andere steden, ja zelfs in de hoofdstad der provincie met het opnemen van stads-rekeningen, enz. wel zoo ver gevorderd is, ten minste men heeft altijd de stad Bergen op Zoom ten dezen tot voorbeeld hooren aanhalen.

Het is waar dat de stedelijke ontvanger zeer accuraat is, en zich met het opmaken der rekeningen beijvert; maar het is niet minder waar, dat, indien de administratie door Burgemeester en Wethouders niet geregeld worde gehouden en dezelve verward en ten achteren zoude wezen, de stedelijke ontvanger niet in staat zoude zijn, zijne rekening tijdig op te maken. Daarbij zij nog aan te merken, dat de twee Wethouders bij de Notarissen vele eigen werkzaamheden hadden en sedert eenigen tijd heide aan ziekte en ongemakken laboreerden en dat de stads-rekeningen al spoedig na de inzending door den ontvanger bij den raad zijn opgenomen, hetwelk wel een bewijs oplevert dat stads-belangen door den Burgemeester ten deze niet zijn verwaarloosd. — Het herstel van publieke werken en aanzienlijke verbetering kan zulks ook nader bevestigen en ik acht het dus onnoodig nog in verdere bijzonderheden tot wederlegging van boven aangehaalde voorgevens te treden. — Indien de Burgemeester mogelijk stads-belangen zoo zeer niet had behartigd en in velen opzigten ten koste van dezelve, meer toegewend was geweest, dan zoude mogelijk op zijne verwijdering niet gedacht zijn.

Het is bekend dat de stad Bergen op Zoom nu sedert zes jaren, even als 's Hertogenbosch en Breda, in staat van beleg wordt gehouden, en dat mitsdien de heer opperbevelhebber alle magt in handen heeft. De heer Cuypers, die van het tijdstip dat deze provincie van het juk ontslagen is, van als een overwonnen land te worden geregeerd, een eigen bestuur heeft verkregen en de ingezetenen in hunne regten zijn hersteld, waarvan zij anderhalve eeuw waren verstoken; de heer Cuypers, zeg ik, die in dat tijdstip mede aan het bestuur der zaken was gekomen en sedert het lidmaatschap heeft bekleed van de stedelijke en provinciale besturen en tot de wetgevende vergaderingen en van den staatsraad was verkozen, konde zich zeker niet voorstellen dat deze provincie en de daarin liggende steden, onder eene vrije grondwet, op eens van alle verkregene voorregten, als beroofd konden beschouwd en behandeld worden, en wel gedurende een tijdvak dat de redenen moesten ophouden, die tot het in staat van beleg stellen eener stad kunnen aanleiding geven, of beter gezegd, zulks kunnen wettigen.

Zijne persoonlijke stand in de maatschappij, zijn post als hoofd van het bestuur eener stad, zijne hooge betrekkingen in het staatsbestuur, wederhielden hem om als het ware de rol van een *humble serviteur* bij den opperbevelhebber te spelen, en dit veroorzaakte dikwerf eene botsing, die wel te wenschen ware geweest dat ware voorgekomen, doch die dikwijls onvermijdelijk zijn tusschen personen van hooge kwaliteiten, welke beide gevoel van eigenwaarde hebben en waarvan de eene, trotsch op eene tijdelijke magt, en de ander zich niet kan voorstellen, dat eene Fransche verordening door eenen overweldiger voor een dreigend gevaar daargesteld, in een constitutioneel rijk zoo onbepaald, en nadat alle gevaar verdwenen is, kan blijven voortduren.

Ik zal liefst niet intreden in hoeverre de stads aangelegenheden door deze min overeenstemming van die twee autoriteiten geleden hebben, dan zoo veel is zeker, dat dezelve door weigering van somtijds geringe opofferingen uit stads-kasse, niet zijn bevorderd, en welke weigeringen dikwerf gegrond waren, uithoofde van den last, waaraan de stad tot nog toe is onderworpen, namelijk, de betaling van traktementen der suppoosten van de buitengewone politie, alsmede de bureau-kosten van den heer generaal opperbevelhebber, etc., met welke uitgaven geene andere steden, zoo als ik vermeen, belast zijn.

Meermalen heeft de raad der stad zich daarover aan het gouvernement geadresseerd en ook aan de provinciale autoriteit; dan, vermits deze last bij een koninklijk besluit van den 13 Mei 1832, n. 3, in hoe verre wettig willen wij liefst niet beoordeelen,

op de stad gelegd is, wordt de betaling daarvan ook telkens buiten de stadsbegroting door heeren gedeputeerde staten toegestaan.

Het kan ook mogelijk zijn dat deze doléantien, die meesttijds aan het hoofd van het bestuur worden toegeschreven, niet weinig hebben toegebracht, tot eene min gunstige beschouwing van den heer generaal opperbevelhebber jegens den heer Cuypers, aan wiens pogingen men reeds in 1834 de niet herkiesing van zijn hoog edel gestreng tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft toegeschreven.

Het zij echter verre van mij, dat ik de staten van de provincie Noord-Brabant zoo afhankelijk zou willen beschouwd hebben, dat eene vreemde invloed hunne stemmen zoude kunnen wijzigen; maar het is bekend dat slechts bij eene derde stemming en met eene meerderheid van slechts twee stemmen, de heer Cuypers niet is herkozen en dat eenige leden hunne stem aan hem hebben onttrokken, omdat men had voorgegeven, dat zulks den generaal niet onaangenaam zoude wezen, die zich mogelijk wel niet opzet op den dag der keuze te 's Bosch bevond.

Meer blijkbaar is het, dat de heer opperbevelhebber zijnen invloed heeft doen gelden bij de periodieke afstreding en de nieuwe benoemingen van burgemeesters tegen den tweedep Januarij van dit jaar, en men zoude ook niet mistasten, wanneer men de redenen wilde opgeven der zoogenaamde vreugde-bedrijven van eenige schippers bij de benoeming van den heer de Rook, welke nauwelijks bij de vreugdemakers bekend was.

Gij zult mij verpligten dezen brief eene plaats in uw dagblad te verleenen, welke geene andere strekking heeft, dan den kwaden indruk weg te nemen, die de verwijdering van den heer Cuypers uit alle politieke betrekkingen, waarin hij is grijs geworden, elders buiten de provincie heeft kunnen daarstellen.

De heer Cuypers bevindt zich in die omstandigheid, dat hij geene traktementen noch pecuniele belooningen noodig heeft, en hij is verzekerd dat hem niemand zal verdenken, dat hij zijne politieke betrekkingen tot eigen voordeel heeft doen verstreken; grievend evenwel is het, wanneer men oud geworden is, aan zulk eenen zijdelingschen invloed, waartegen andere plichtshalve hadden kunnen en moeten voorzien, te worden opgeofferd.

BEKENDMAKINGEN.

GROOT NEDERLANDSCH CIRQUE OLYMPIQUE

ONDER DIRECTIE VAN

J. FOUREAUX,

TE 'SHERTOGENBOSCH.

Op WOENSDAG, den 25 Januarij 1837.

GROOTE, BRILLANTE VOORSTELLINGEN in de RIJKKUNST en de GEDESSEERDHEID der PARDEN, waarin zich alle leden van het gezelschap zullen beijveren om de algemeene tevredenheid van het geachte Bossche Publiek te verwerven.

De aanvang is precies des avonds ten half zeven ure.
NB. Het lokaal zal door Kagchels verwarmd worden.

** Tegen billijke voorwaarden wordt, op eene FRANSCH KOSTSCHOOL, binnen de Provincie Noord-Brabant, een ONDERMEESTER verlangd, van den R. K. Godsdienst; Jonge lieden, geschikt, om het FRANSCH mede te helpen onderwijzen en wel ervaren in het REKENEN, kunnen zich, bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, te 's Bosch, niet franco Brieven of in persoon adresseren, mits niet beneden de 18 jaren oud. Tot een bijzonder voorrecht behoort, dat men zich ook in de Duitse en Latijnsche taal kan oefenen.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 18 Jan.: 5 pCt. Metall. 104½; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75½; Bankactien 3 pCt. 137½.

Parijs, den 20: 5 pCt. 109,20; 3 pCt. 80; Ardoins 26½. De zekerheid, die men thans te Parijs heeft verkregen, dat het ministerie in de kamer der Afgevaardigden eene vrij aanzienlijke meerderheid voor zich heeft, heeft eenen gunstigen invloed ter beurze gehad. De rijzing in de Fransche fondsen zou eekter welligt van meer belang geweest zijn, indien de tijding van het vrij spreken der beschuldiging in den aanslag te Straasburg die niet weder had belemmerd. De Spaansche fondsen blijven nagenoeg op de oude hoogte. Het begint onder de spekulantten bevreemding op te wekken, dat Espartero steeds werkeloos te Bilbao blijft.

Londen, den 19: 3 pCt. gecons. 91½; Ardoins 27½; Coupons 48; Passive 8½; Defered 12½; Belgie 102; Holl. 5 pCt. 103½; dito 2½ pCt. 55; Portug. 5 pCt. 51½ à ½; dito 3 pCt. 33 à ½; Columb. 26½ à ¾.

Antwerpen, den 21: Ardoins 25, 24½, 25 p.; Passive 9½; Darmst. Loten 24; Russisch-Fransche Aand. van 100 fr. 227 p.; Dito van 100 fr. 51 p.; Belgie 100 p. —

AMSTERDAM, 22 Januarij. — EFFECTEN SOCIETEIT. — Ten half 5 ure. Integralen 54½; 5/8. Kansbillett. f 23½, 1/8. Ardoins 25½, 1/8. Deferred 42. Columb. 2de 21½, 1/8.

De verbeterde stand onzer binnenlandsche fondsen aan de Londensche beurs van 18 en 19 dezer heeft ook hier eenigzins gunstig op den prijs derzelfde gewerkt en zijn van Integralen verscheidene posten tot de genoteerde koersen omgèzet.

In Spaansche effecten was de handel niet noemenswaardig; eenige weinige partijtjes zijn tot iets verlaagde koersen afgegeven.